

спрямований спеціально на розвиток, а не на шкоду дитині. Для цього важливо, щоб дитина була головним дієвим героєм на уроці, почувала себе вільно та комфортно, приймала активну участь в обговорюванні тем уроку. Важливо, щоб діти почувалися вільно і разом з учителем «створювали» урок. Не тільки і не стільки знання та володіння мовним і мовленнєвим матеріалом визначають ефективність процесу навчання іноземної мови в молодшому шкільному віці, скільки готовність та бажання дитини брати участь у міжкультурному спілкуванні мовою, яку вивчають. Це можливо, якщо основною формою шкільної діяльності буде не слухання, говоріння, читання та письмо іноземною мовою, а живе активне спілкування з учителем та один з одним.

Іноземна мова має засвоюватися учнями як засіб спілкування. Діти повинні вивчати мову в процесі зацікавленого спілкування та взаємодії з різноманітними персонажами: вчителем, ляльками, вдаваними носіями мови. Потрібно стимулювати потреби в ознайомленні зі світом іноземних однолітків та використовувати для цієї мети мову іншого народу. Будь-яке спілкування починається з мотиву та мети, тобто з того, чому та навіщо щось говориться, сприймається на слух, читається, пишеться.

Отже, передумовами успішного вивчення молодшими школярами іноземних мов є психологічні, фізичні та фізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку, зокрема пластичність мозку, гнучкість мозкових механізмів мовлення, що сприяють швидкому і якісному запам'ятовуванню, на основі якого легко реалізується перенесення в різні ситуації спілкування, підвищена сенситивність, яскраво виражені імітативні здібності, які підкріплюються здатністю до наслідування. Важливо, щоб кожен учень був головною дієвою особою на уроці, чув себе вільно та комфортно, приймав активну участь в обговоренні тем уроку.

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Державний стандарт початкової освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02 2018 р. № 87 Урядовий кур'єр. 2018. № 38. 43 с.
2. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
3. Концепція нової української школи. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0BzKkv8gxSZUkMzZMbWtPYU9IWXM/view/27.10.2016> р. 40 с.

*Лиса Світлана Іванівна,  
студентка I курсу магістратури, педагогічного факультету,  
ПВНЗ « Міжнародний економіко-гуманітарний університет  
імені академіка Степана Дем'янука »*

*Науковий керівник  
Красовська Ольга Олександрівна*

## **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Згідно з чинним законодавством, незалежно від місця перебування здобувачів освіти, на час особливого періоду гарантується організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників. Учні, які перемістилися в більш безпечні регіони, можуть навчатися дистанційно у свої закладах, якщо такі працюють, або влаштуватися до закладу освіти за новим місцем проживання. Станом на 4 травня 2022 року загальна кількість тимчасово внутрішньо переміщених дітей в Україні, які долучилися до навчання з інших областей, сягає майже 92 тис. осіб.

Для учнів з числа тимчасово переміщених осіб можуть підбиратися індивідуальні навчальні програми, якщо діюча програма в новому закладі відрізняється від попередньої. Робиться акцент на індивідуалізації навчального процесу. “Учням 1-4-х класів, які тимчасово перебувають за кордоном, ми також запропонували кілька варіантів для завершення навчання та отримання свідоцтва про базову чи повну середню загальну освіту. Якщо школа в Україні, у якій навчалися учні, організувала дистанційне навчання, то рекомендується учням підключитися до нього. Батьки повинні встановити контакт із закладом, щоб згодом отримати документ про освіту. Також є можливість звернутися до Міжнародної української школи із відповідною заявою. По закінченні навчання, документи видаватимуться вже там”.

Забезпечення державних гарантій, створення безпечного освітнього середовища, а також організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану здійснюють:

- органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, посадові особи, органи управління у сфері освіти;
- заклади освіти, установи освіти, наукові установи, їх засновники;
- громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які здійснюють благодійну (волонтерську) діяльність.

Навчання учнів, що належать до групи тимчасово переміщених осіб, організують за заявою батьків у зручний для них спосіб. У класах, де навчаються тимчасово переміщені учні, рекомендовано дотримуватись гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм закладів загальної середньої освіти. Міністерство освіти і науки розробило рекомендації для працівників закладів дошкільної та початкової освіти на період дії воєнного стану в Україні, що складаються з трьох частин:

– “Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної та початкової освіти на період дії правового режиму воєнного стану”;

– “Щодо здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайної ситуації”;

– “План дій вихователя закладу дошкільної освіти у випадку надзвичайної ситуації”.

“Документ містить інформацію про організацію освітнього процесу в закладах дошкільної освіти та ІППО, план та алгоритм дій в умовах воєнного стану для засновників, керівників і педагогічних працівників цих закладів, а також корисні посилання, які допоможуть організувати діяльність, яка буде сприяти всебічному розвитку, психологічній стабільності та вихованню дітей раннього та дошкільного віку в домашніх умовах та під час використання дистанційних і змішаних форм освітнього процесу”.

З огляду на наявну загрозу життю і здоров'ю учасників освітнього процесу внаслідок збройної агресії російської федерації та оголошення в Україні воєнного стану, Міністерством освіти і науки України розроблено методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу у 2021/2022 навчальному році у початковій школі в умовах воєнного часу. Відповідний лист-роз'яснення направлено керівникам департаментів освіти і науки обласних, Київської міської державних (військово-цивільних) адміністрацій.

Здобувачам освіти, які в умовах воєнного стану були вимушені змінити місце проживання, місце навчання, незалежно від місця їхнього проживання на час особливого періоду гарантується організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників.

Для зарахування до закладу освіти в Україні не потрібна довідка ВПО (крім зарахування до 1 класу, про це нижче), достатньо лише подати заяву (її скановану копію чи фотокопію) про зарахування одного з батьків чи інших законних представників. Заява подається будь-яким способом: особисто або електронною поштою, через месенджер або іншим зручним способом для заявника. Якщо у законних представників наявне свідоцтво про народження дитини та свідоцтво її навчальних досягнень – бажано скановані копії чи фотокопії цих документів додати до заяви.

Якщо для закладів загальної середньої освіти можна організувати дистанційне навчання, то для закладів дошкільної освіти це досить складно. Оскільки навіть якщо зібрати дітей перед екранами та проводити для них заняття дистанційно, вони потребують особистої присутності в кімнаті дорослого задля безпеки дітей, а також щоб допомагати дитині організаційно. Вважаю, що там, де це можливо, – у безпечних населених пунктах заклади дошкільної освіти можуть працювати офлайн. Але наразі усі населені пункти на території України під загрозою ракетних ударів, тому необхідно при організації освітнього процесу враховувати наявність укриття у закладі освіти.

Якщо заклад освіти відновив освітній процес і є можливість організувати дистанційне навчання з учнями – МОН рекомендує виконувати

навчальні програми та навчальний план, ущільнюючи навчальний матеріал, організовуючи самостійну навчальну діяльність учнів, додаткові консультації з використанням технологій дистанційного навчання тощо та внести відповідні зміни до календарно-тематичного планування з предметів інваріантної та варіативної складової навчального плану закладу освіти для забезпечення якісного виконання програм без урахування показників із кількості днів. Це визначено наказом МОН від 01.04.2022 року № 290 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань завершення 2021/2022 навчального року”.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. <https://eo.gov.ua/osvita-pid-chas-voyennoho-stanu-30-zapytan-ta-vidpovidey/2022/04/18/>
2. [https://galinfo.com.ua/articles/osvita\\_pid\\_chas\\_vinyu\\_eksperty\\_ulead\\_provvely\\_informatsiyu\\_sesiyu\\_dlya\\_gromad\\_z\\_bty\\_oblastey\\_385349.html](https://galinfo.com.ua/articles/osvita_pid_chas_vinyu_eksperty_ulead_provvely_informatsiyu_sesiyu_dlya_gromad_z_bty_oblastey_385349.html)
3. <https://lexinform.com.ua/v-ukraini/doshkilna-osvita-v-period-voyennogo-stanu/>

*Мачушенко Тетяна Андріївна,  
студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,  
ПВНЗ « Міжнародний економіко-гуманітарний університет  
імені академіка Степана Дем'янука»*

*Науковий керівник  
Красовська Ольга Олександрівна  
проф. кафедри педагогіки  
ПВНЗ « Міжнародний економіко-гуманітарний університет  
імені академіка Степана Дем'янука»*

## ВИКОРИСТАННЯ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ДО ІНТЕГРОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

Інформативне суспільство, що стрімко розвивається і змінюється, ставить перед системою післядипломної освіти завдання професійної перепідготовки відповідно до потреб сучасної школи. Вчителі повинні мати не лише ґрунтовні знання й вміння, а й такі якості особистості, як гнучкість, мобільність, критичне мислення, готовність до інноваційної діяльності, варіативної реалізації основних положень стандарту з урахуванням типів шкіл, можливостей педагогічних колективів тощо. Особливої актуальності набуває проблема перепідготовки педагогічних кадрів з огляду на інтегративні стратегії розвитку мистецької освіти.

Для того, щоб освіта дорослих була ефективною треба, щоб будь яка програма навчання враховувала процес виростання, самовираження,